

БЕЛАСИЦА АД

2850 гр. Петрич, ул. "Места" № 22, ЕИК 811160416, тел.: 0745/64279, 64572, <http://www.belassitsa.com>, email: belassitsa@belassitsa.com

ДОКЛАД

за дейността на "Беласица" АД за 2022 год.

1. Обща информация за дружеството

Беласица АД започва дейността си като новосъздадено предприятие през 1965 година с решение на МС от 29.12.1965 год. под названието „Завод за нивомери и разходомери“. В последствие е преименуван на Приборостроителен завод „Беласица“ и през 1976 год. става структурно звено на създадения в гр. Петрич Приборостроителен комбинат.

От структурата на Приборостроителния комбинат излиза през 1989 год. и преминава като дъщерна фирма в системата на стопанско обединение „Химинвест“ – София. След ликвидацията на „Химинвест“ през 1990 год. става държавна фирма, а в последствие еднолично акционерно дружество (ЕАД) с държавно имущество на пряко подчинение на Министерството на промишлеността.

При проведената масова приватизация през 1997 год. 67% от капитала е приватизиран и през м. май 1997 год. е регистрирано като акционерно дружество с държавно участие от 33%. След извършване на касови сделки по Закона за приватизацията от 1999 год. капитала на дружеството е изцяло приватизиран.

Със съдебно решение №1631/02.06.1999 год. на Благоевградски окръжен съд, ТО по ф. д. № 817/1997 год. е регистрирано Акционерно дружество с фирма „Беласица“, със седалище и адрес на управление гр. Петрич, обл. Благоевград, общ. Петрич, ул. „Места“ №22. На 01.02.2008 г. дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 811160416.

2. Предмет на дейност

Развойна и внедрителска дейност, производство на прибори и средства за измерване и автоматизация, търговска и транспортна дейност в страната и чужбина.

3. Капитал на дружеството

Капиталът на Акционерно дружество „Беласица“ е 94 719 лева, разпределен в 94 719 броя обикновени, поименни, налични акции, с право на един глас, всяка една с номинална стойност 1 лев.

Собственици на капитала са:

№	Акционери	Брой	Бр. акции	Отн. дял/%
1	Индивидуални участници	967	16 865	17,81
2	ТК-холд АД, гр. София	1	76 250	80,50
3	ППС-имоти АД, гр. София	1	1 600	1,69
4.	Алианц банк България АД, гр. София	1	2	
5.	Вивеста холдинг АД, гр. София	1	2	
Общо:			94 719	100,00

Разпределението на акционерния капитал между физически и юридически лица акционери е следното:

№	Акционери	Брой лица	Бр. акции	Отн. дял /%/
1.	Физически лица	967	16 865	17,81
2.	Юридически лица	4	77 854	82,19
	Общо капитал:	971	94 719	100,00

Дружеството не притежава и не е продобивало собствени акции по реда на чл. 187д от Търговския закон.

Дружеството няма разкрити клонове.

Свързани лица: Дружеството е дъщерно на ТК-холд АД, ЕИК121657705—предприятието майка.

От своя страна, ТК-холд АД участва в управлението и притежава над 25 на сто от капитала на следните дружества:

Асоциирани предприятия	Сума	% на инвестиг. в капитала на другото предприятие
1. Кабиле-ЛБ 98 АД	0	33,00
2. Крепежи България трейдинг ООД	4	40,00
3. Месопром - Видин ООД	0	32,97
<i>Обща сума:</i>	4	

ТК-холд АД участва в управлението и притежава над 50 на сто от капитала на следните дружества:

Дъщерни предприятия	Сума на инвестицията в хил. лв.	% на инвестицията в капитала на другото предприятие
1. Агрокомб АД в ликвидация	144	82,98
2. Атлас АД в ликвидация	504	95,28
3. Беласица АД	561	80,50
4. Бял бор АД	47	73,72
5. Добруджанска мебел АД	80	85,64
6. Изгрев АД	54	79,72
7. Кабиле ЛБ АД в ликвидация	108	48,84
8. Каумет АД	681	90,67
9. Милк комерсиал ЕООД	3	100,00
10. Модул АД	810	97,46
11. Програмни продукти и системи АД	709	76,17
12. Рален текс АД	40	82,43
13. Рилски ден АД	3 765	97,10
14. Технотекс АД	651	90,56
15. ТК лизинг ООД	2	70,00
16. ТК пролайн АД	925	50,00
17. Тунджа 73 ЕООД	49	100,00
<i>Обща сума:</i>	9 133	

ТК-холд АД участва в управлението и на дъщерни предприятия, на които предприятията майки са дъщерни предприятия на ТК-холд АД, а именно:

Дружество майка	Дъщерни дружества
Добруджанска мебел АД	Итал мебел ЕООД
ТК лизинг ООД	ТК текс АД
Програмни продукти и системи АД	ППС-имоти АД

Няма предприятията, в които Дружеството упражнява контрол и/или значително влияние.

Няма отделни личности, притежаващи пряко или косвено дял от гласовете в Дружеството, което им позволява да упражняват контрол и/или значително влияние върху Дружеството, както и близки родстеници на такива личности.

Ключов управленски персонал, т. е. лица с права и отговорности при планирането, направляването и контролирането на дейността на Дружеството - Съвет на директорите и изпълнителен директор.

4. Управление на дружеството

„Беласица“ АД е с едностепенна система на управление – Съвет на директорите. През 2022 год., дружеството се ръководи и управлява от Съвет на директорите в състав:

- ТК-холд АД, ЕИК 121657705, чрез представител по чл. 234, ал. 1, изр. 3 от ТЗ - Борислава Юриева Фивейска – председател на Съвета на директорите;
  - Сергей Петров Ревалски – изпълнителен член на Съвета на директорите;
  - Милк комерсиал ЕООД, ЕИК 130936999, чрез представител по чл. 234, ал. 1, изр. 3 от ТЗ Христо Василев Банчев – независим член на Съвета на директорите,
- и се представлява от изпълнителен директор. През 2022 год са извършвани промени в състава. На общото събрание на акционерите на дружеството, проведено на 20.05.2022 год. е освободен член на съвета на директорите Христо Василев Банчев и на негово място е избрано ТД Милк комерсиал ЕООД, ЕИК 130936999. Това обстоятелство е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с вписане № 20220531090355.

Съгласно правилника за работа на Съвета на директорите същият провежда редовни заседания по предварително приет План за работата на СД през годината.

Общо са проведени 6 (шест) заседания, на които са взети 26 (двадесет и шест) броя решения за дейността на дружеството и набелязани мерки за практическото им изпълнение. Проведено е едно общо събрание на акционерите на дружеството-редовното годишно събрание на 20.05.2022 год на което са приети решения за приемане на доклада за дейността и финансовия отчет на дружеството за 2021 год. и за покриване на загубата от дейността за същата година с неразпределени печалби от предходни години.

Протоколите на СД се водят редовно и се подписват от всички присъствали членове на Съвета на директорите.

Възприетите принципите при определяне възнагражденията на членовете на съвета на директорите, променени от началото на 2019 год, не са променяни и през 2022 год. За дейността си тези, които са без изпълнителни функции, получават месечно възнаграждение в размер на 500 (петстотин) лева. През 2022 год. те са получили възнаграждение, равно на утвърденото от Общото събрание в размер на 12 хил. лв.

Няма предвидени, не са начислявани и не се дължат никакви допълнителни средства и непарични възнаграждения.

Няма придобити и прехвърлени акции от капитала на дружеството от членове на Съвета на директорите.

Няма склучвани договори между дружеството и членове на Съвета на директорите или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия (чл. 240б от Търговския закон).

Членовете на Съвета на директорите (представителите) не участват в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, не притежават повече от 25% от капитала на търговски дружества, като през 2022 г. участват в управителни и контролни органи или са прокуристи в следните търговски дружества:

Борислава Юриева Фивейска – Председател на Съвета на директорите, участва в управителните органи на:

- ТК Текс АД с ЕИК 106579808, със седалище и адрес на управление: гр. Бяла Слатина, ул. Индустриска №2;
- Рилски лен АД с ЕИК 122006101, със седалище и адрес на управление: гр. Самоков, ул. Софийско шосе №9;
- Добруджанска мебел АД с ЕИК 834025235, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Цар Борис III №140;
- Атлас АД – в ликвидация с ЕИК 126003168, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Цар Борис III“ 140;
- Програмни продукти и системи АД с ЕИК 831639462, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Горица“ № 6;
- Изгрев АД с ЕИК 106006580, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Горица“ № 6;
- Технотекс АД с ЕИК 822150722, със седалище и адрес на управление: гр. Пазарджик, ул. „Искра“ № 1;
- ППС- имоти АД с ЕИК 131111996, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Горица“ № 6;

Сергей Петров Ревалски – изпълнителен член на Съвета на директорите, участва в управителните органи на:

- Каумет АД, с. Айдемир, общ. Силистра с ЕИК 118000845 – член на СД;
- ППС - Каварна ООД, гр. София с ЕИК 131426967 – управител;
- ППС - строй ООД, гр. София с ЕИК 175282956 – управител.

Христо Василев Банчев – незвисим член на съвета на директорите, не участва в управителни и контролни органи на други търговски дружества, както и не е прокурист.

5. Счетоводна политика

Счетоводната политика на дружеството е от 2005 година и включва принципи, концепции, правила, бази и процедури за отчитане дейността на дружеството и представяне на информацията във финансовия отчет. Тя е елемент от вътрешната нормативна уредба на дружеството и е в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансова отчетност. През 2005 год. за първи път годишния финансов отчет е изготвен по МСФО, като година за прехода е приета 2004 г., за която година данните са преизчислени. През 2008 е приета една поправка към Счетоводната политика на дружеството.

През 2016 г. е приета нова поправка в точка 4.2.2. Разходи за преработка и по конкретно за разпределението на постоянните общопроизводствени разходи, което се налага поради промяна в нормалния капацитет на производствените мощности през последните отчетни периоди, съгласно пар. 11 от МСС 2.

През отчетният период не сме извършвали промяна в счетоводната политика.

6. Производствена програма

За 2022 год. дружеството реализира приходи от дейността в размер на 1 207 хил. лв., в т.ч. приходи от продажби за 1 111 хил. лв., както следва:

Продукти	Отчет на производствената програма за реализация през 2022 г.					
	Количество (броя)			Стойност (хил. лв.)		
	Отчет за 2021 г.	БП 2022 г.	Отчет за 2022 г.	Отчет за 2021 г.	БП 2022 г.	Отчет за 2022 г.
Водомери битови (мокри) 5 м ³ /ч	2,169	2,160	1,659	75	81	65
Водомери битови (сухи) 3-5 м ³ /ч	18,070	18,218	16,980	428	462	459
Водомери стражни и промишлени 7-120 м ³ /ч	1,489	1,248	1,253	226	177	201
Компл. Вод. С активиран РМ	1,056	3,174	558	95	304	85
Резервни части за водомери				99	100	110
Друга продукция				81	81	94
Други продажби				124	120	97
ОБЩО:	22,784	24,800	20,450	1,128	1,325	1,111

За отчетния период продажбите са намалени спрямо същия период на миналата година с 17 хил. лв. През 2022 год са продадени по-малко водомери, отколкото през 2021 г.-с 2334 броя, но приходите от продажба на водомери през 2022 г. е малко по-малък от този през 2021 г., което се дължи на структурата на продажбите-отнасяща се до ед. продажни цени и прилаганите търговски отстъпки. През 2022 г. са произведени 19524 броя водомери при 24139 броя за същия отчетен период на 2021 г.

Изпълнението на бизнес задачата за 2022 г. не е постигнато, като изпълнението в частта на водомерите в натура е 4350 броя водомери, а стойността на неизпълнението-214 хил. лв., в частта на резервните части за водомери, изпълнението е в размер на 10 хил. лв., в частта на друга промишлена продукция, изпълнение-13 хил. лв. и в частта на другите продажби, неизпълнение в размер на 23 хил. лв., или общо- 214 хил. лв. неизпълнение в стойност на поставената цел в бизнес плана.

По клиенти и месеци, реализацията за 2022 год. на резервни части за водомери е следната:

РЕАЛИЗАЦИЯ РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ - 2022 г.

Месеци от 2022 год.	Хидроконтрол ООД	Боласица-Николов ЕООД	В и К					Други	Общо	
			Видин	Благоевград	Разград	Петрич	Други			
Януари			1,492.35						594.83	2,087.18
Февруари										
Март	522.33		2,386.14					2,297.46	2,312.16	4,609.62
Април			1,519.04					195.28		589.59
Май			581.10						195.75	1,714.79
Юни	27,897.16		1,228.20					131.70	388.61	12,533.48
Юли		950.00	1,986.59					1,057.00	540.00	30,722.36
Август	10,658.99		995.43					1,130.78	1,399.34	388.66
Септември			899.33					301.55	242.00	574.80
Октомври			1,000.00					152.20	125.00	84.75
Ноември			538.74						300.00	260.40
Декември	19,414.61		1,269.35	5,105.76						15
Всичко за 2022 г.	58,493.09	2,531.10	13,736.46	16,537.82	1,584.53	1,894.62	5,531.70	9,488.16	109,797.48	

За последните години, реализацията по основни клиенти на Беласица АД на резервни части за водомери е следната:

РЕАЛИЗАЦИЯ РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ ЗА ПЕРИОДА ОТ 2019 ДО 2022 г. ПО ОСНОВНИ КЛИЕНТИ НА ДРУЖЕСТВОТО						
Година	Хидроконтрол ООД	Беласица-Николов ЕООД	В и К оператори	Фирма Вамекс ЕООД	Други	BGN
2019	104,722.67	6,883.60	56,047.79		27,292.66	194,946.72
2020	51,977.03	8,533.64	41,202.91	11,295.48	2,129.37	115,138.43
2021	54,273.23	1,280.89	34,834.54	3,836.99	5,224.90	99,450.55
2022	58,493.09	2,531.10	39,285.13		9,488.16	109,797.48
Всичко:	269,466.02	19,229.23	171,370.37	15,132.47	44,135.09	519,333.18
						519,333.18

За изпълнение на бизнес задачата през годината трябва да се има предвид влошаващото се икономическо състояние, което се дължи на разпространението на Covid-19 (корона вирус). Това несъмнено оказа влияние върху икономиката и икономическата активност през годината, както на Беласица АД, така и неговите партньори и най-много на крайните му клиенти.

Събитие, настъпило през отчетния период е Военния конфликт между Украйна и Русия и наложените в тази връзка санкции към Русия.

Дружеството няма значителна пряка експозиция към Украйна, Русия или Беларус, и въздействието върху общата икономическа ситуация не изиска ревизия на определени допускания и оценки, които биха довели до съществени корекции на балансовата стойност на определени активи и пасиви през следващата финансова година.

На този етап ръководството не е в състояние да оцени надеждно въздействието на „Военен конфликт „Русия-Украйна“.

7. Финансови резултати и финансово състояние на дружеството

Финансовия резултат от дейността на дружеството за годината е загуба в размер на 205 хил. лв. Основните икономически показатели са както следва:

№	ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	Отчет 2022 г.	Отчет 2021 г.	Изменение па сг-сг в % спрямо 2021 г.
1.	Финансов резултат	хил. лв	(205)	(79)	(259.49)
2.	Приходи	хил. лв	1 207	1 305	92,49
3.	Рентабилност	%	(5,88)	(6,05)	(97,19)
4.	Ср. спис.персонал	брой	45	50	(5)
5.	Загуба на 1 лице	лева	(4 555)	(1 580)	(288.29)
6.	Приходи на 1 лице	лева	26 822	26 100	102,76
7.	Средна раб. заплата	лева	1020.29	971.67	105.00

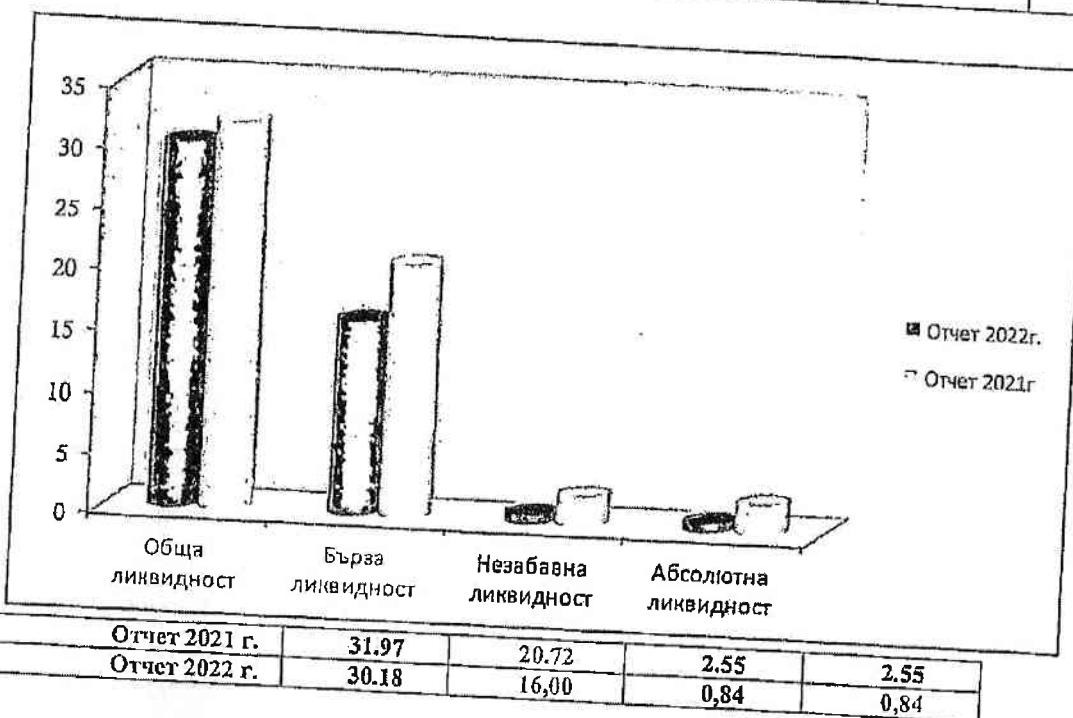
През 2022 год. дружеството успя да поддържа добро финансово състояние и достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност. Същевременно се разликаше с доставчиците, персонала, НОИ и др. Това е видно от посочените в таблицата показатели за ликвидност и автономност.

Коефициентът за обща ликвидност е един от най-ранно формулираните и се смята за универсален. Той представлява отношение на краткотрайните активи към краткосрочните пасиви /задължения/.

Коефициентът за бърза ликвидност представлява отношение на краткотрайните активи минус материалните запаси към краткосрочните пасиви.

Коефициентът на абсолютна ликвидност се изчислява като съотношение на паричните средства към краткосрочните задължения и изразява способността на дружеството да посреща краткосрочните си задължения с наличните парични средства. Стойности на показателите за 2022 г. спрямо 2021 г. са следните:

№	ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет 2022 г.	Отчет 2021 г.
1.	Коефициент на рентабилност на приходите от продажбите	(0.17)	(0.06)
2.	Коефициент на рентабилност на собствения капитал	(0.06)	(0.02)
3.	Коефициент на рентабилност на привлечения капитал	(1.04)	(0.39)
4.	Коефициент на обща ликвидност	30.18	31.97
6.	Коефициент на бърза ликвидност	16.00	20.72
7.	Коефициент на независима и абсолютна ликвидност	0.84	2.55
8.	Коефициент на автономност	16.62	17.27
9.	Времетраене на един оборот на материалните запаси в дни	320.95	268.55
10.	Брой на оборотите	1.12	1.34

Основни показатели, характеризиращи резултатите от дейността

Показатели	2022 г.	2021 г.
Приходи от обичайната дейност – хил. лв.	1 197	1 294
Печалба/загуба от основна дейност - хил. лв.	(205)	(79)
Нетна печал./загуба от дейността - хил. лв.	(205)	(79)
Сума на активите - хил. лв.	3 453	3 672
Собствен капитал - хил. лв.	3 257	3 471

Общопроизводствени и административни разходи

Вид разход	Сума хил. лв.	% от общия размер
За горива и ел. енергия	167	18.25
За външни услуги	91	9.94
За амортизация	73	7.98
За заплати	409	44.70
За социални и здравни о/ки	74	8.09
За провизирани задължения	13	1.42
За леки коли	2	0.22
За текущ ремонт	5	0.55
За капацитет	58	6.34
Други	23	2.51
Сума на разходите	915	100.00

Себестойност на продажбите

По видове стоки и услуги	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Себестойност на продажбите	964	955
в това число:		
<i>Водомери</i>	729	749
<i>Резервни части</i>	36	44
<i>Друга продукция</i>	147	124
<i>Други продажби</i>	52	38
<i>Административни разходи</i>	446	428
Всичко:	1 410	1 383

През отчетния период дружеството погасява в най-кратки срокове своите задължения към доставчици, бюджет, ДОО, персонала и др.

Краткосрочните задължения в края на периода са 77 хил. лв., от които по-големи са задължения към доставчици - 22 хил. лв., задължения към персонала-32 хил. лв., осигуровки-14 хил. лв., данъчни задължения-4 хил. лв. и други-5 хил. лв.

Нестекущите пасиви са от провизии за обезщетения при пенсиониране в размер на 43 хил. лв. неизползвани отпуски и гаранции -12 хил. лв.

Вземанията на дружеството са в размер на 63 хил. лв., от които 45 хил. лв. от клиенти, съдебни и присъдени вземания за 13 х.лв. и ДДС за възстановяване за 5 хил. лв.

Увеличен е размера на материалните запаси на 1111 хил. лв. при наличности в началото на годината за 889 хил. лв. и произлизат от материали- 472 хил. лв., готова продукция- 364 хил. лв., стоки-161 хил. лв. и незавършено производство за 114 хил. лв.

Представили сме срочен депозит на мажоритарния собственик ТК ХОЛД АД гр. София за 1 104 хил. лв.

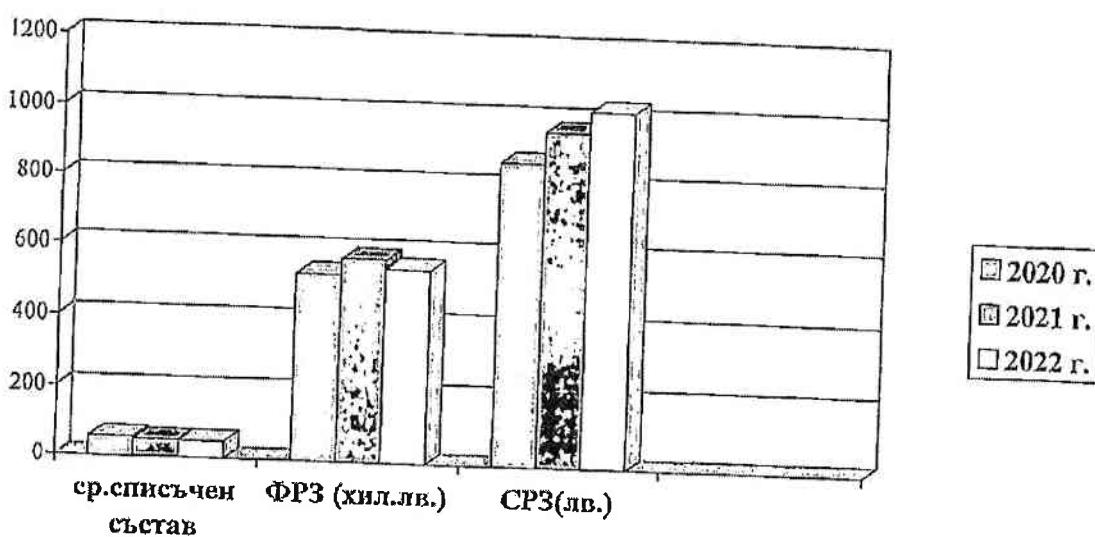
Основно дружеството продава на вътрешния пазар чрез дистрибуторски фирми или директно на крайни клиенти. Крайните клиенти са предимно В и К операторите, които основно купуват чрез задължителни търгове и граждани.

Условията на продажба са различни в зависимост от клиента-авансови плащания или плащания преди експедиция при новите клиенти, плащания с различни срокове на разсрочване за дългогодишните клиенти, предоставяне на търговска отстъпка в зависимост от закупените количества водомери.

Изградени са изнесени звена за маркетингово проучване на пазара и продажби по райони в България и проучване намеренията на отделни В и К операторите за инвестиции в тази област и закупуване на водомери.
Извършват се и директни продажби на отделни клиенти.

8. Персонал, ФРЗ и социална дейност

Средно списъчния брой на персонала през 2022 г. в дружеството е 45 человека със Съвета на директорите, като в сравнение с 2021г. е намалял с четири человека. Видно от диаграмата по-долу запазва се тенденцията към оптимизиране на състава от 2019 г. насам. При фонд работна заплата, сравнимо с 2021г се отбелязва намаление, като през изтеклия период е бил 550 хил. лева, през 2021 г. – 576 хил. лева. При показателя средна работна заплата през 2022 г. сравнимо с 2021 г. се отбелязва увеличение с 60лв.

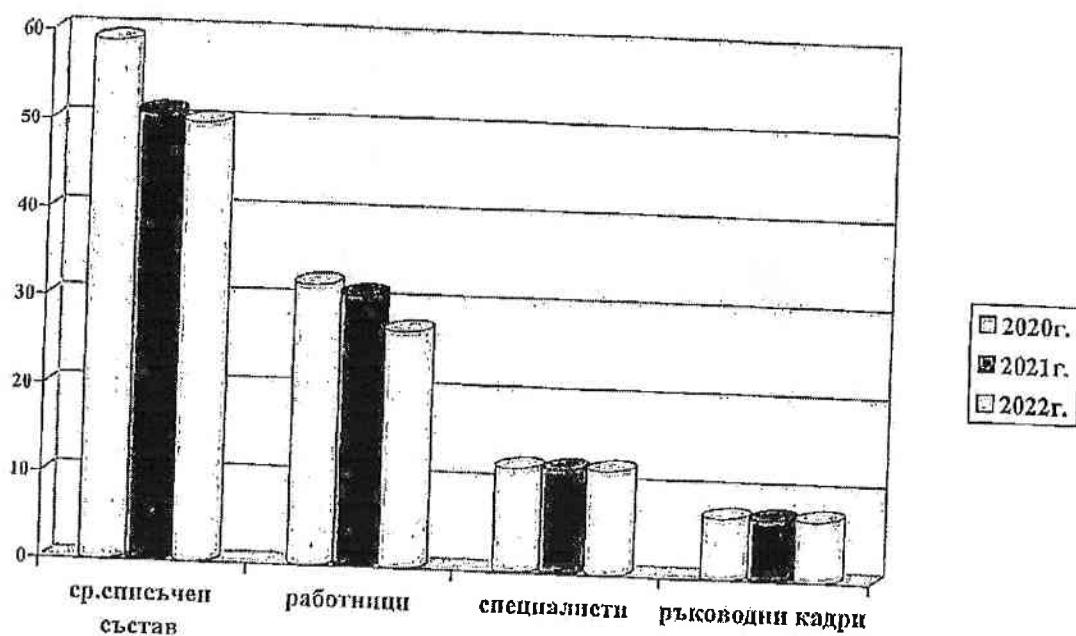

И през 2022 г. както през 2021 г. продължи прилагането на въведение през 2019 г. нов метод за определяне на заплатите на съвета на директорите, като се запази и размера и спрямо тези предходни години който възлиза на 12 000лева. годишно.

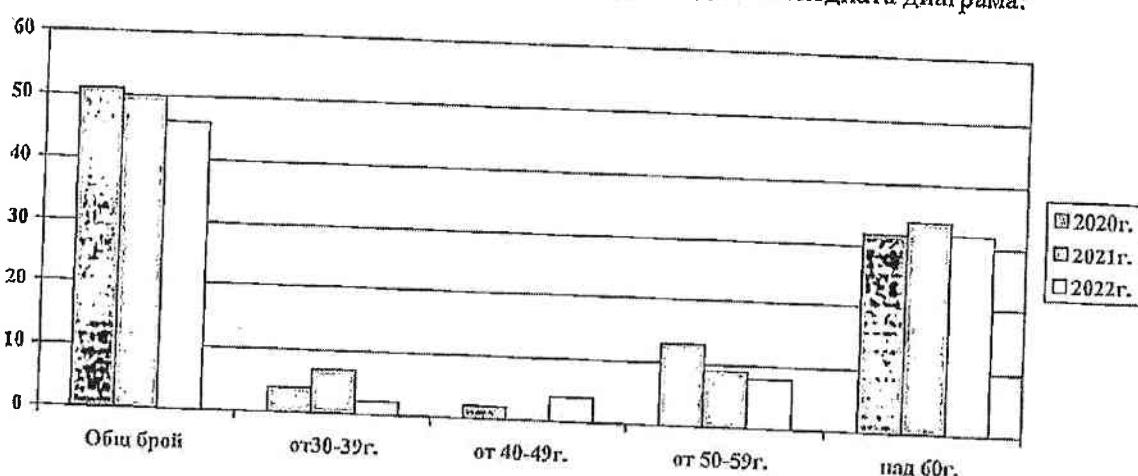
През изтеклия период са се пенсионирали общо двама работници и служители като единия е с натрупан стаж и достигната възраст, а втория с натрупан осигурителен стаж но с една година предварително преди достижане на пенсионната възраст.

През 2022г. новоназначени в дружеството са един работник в участък „Механичен“ и един служител в Звено за изследване и развитие. През периода, в съответствие с приетата бизнес задача на дружеството за 2022 год., са прекратени трудовите договори на седем работници и служители, поради подадени заявления от тяхна страна. Поради по-малка натовареност, а и с оглед оптимизиране на разходите за работна заплата и осигуровки считано от април месец 2022г. петима работници и служители преминаха на непълен работен ден от четири часа.

Структурата на персонала през 2022 година е видна от следна диаграма:

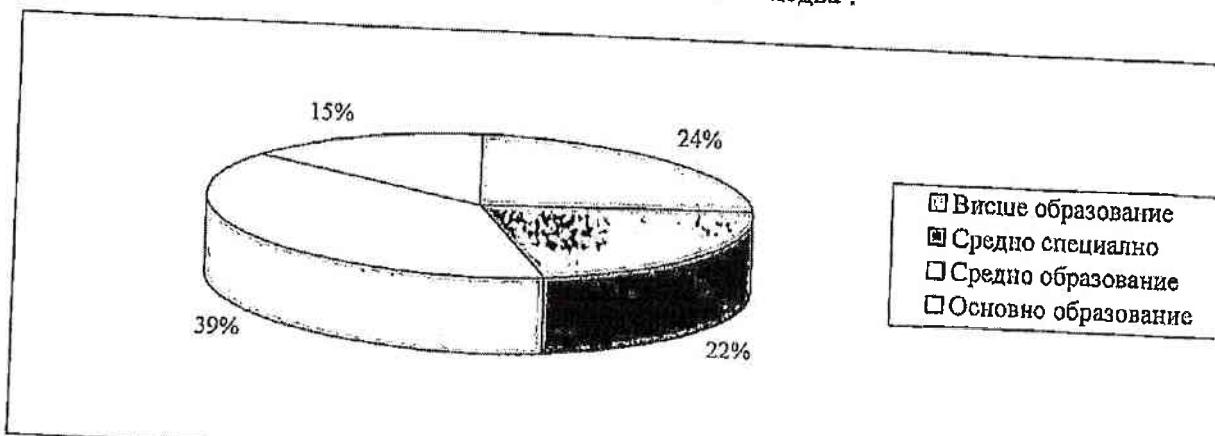

Възрастовата структура на персонала през 2022 год. е видна от следната диаграма:

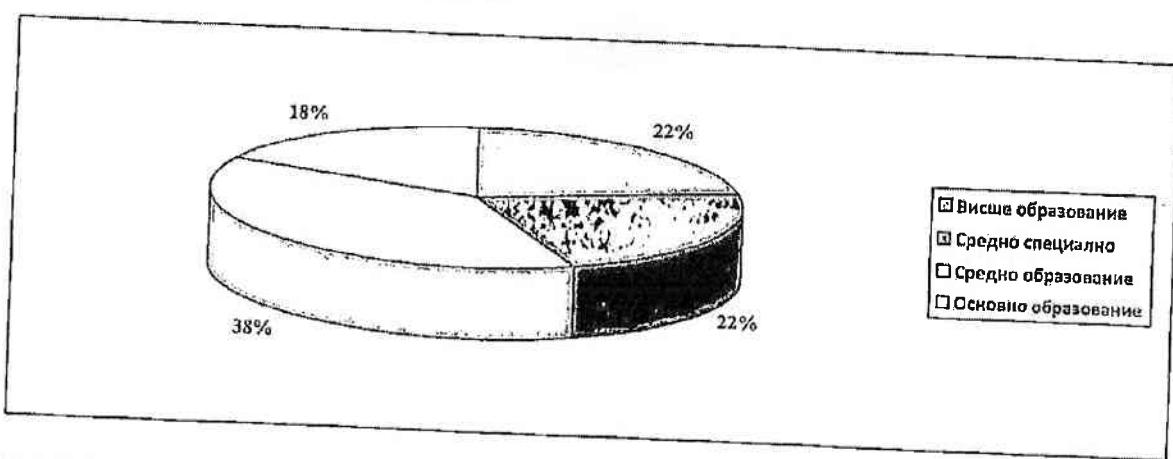

Според горната диаграма логично се увеличава частта на персонала на дружеството над 60 годишна възраст, от 2020- 62,75%, 2021г. – 68% и 69,56% през 2022 г., като средната възраст на всички работници и служители е 61 години.

Образователна структура на персонала през 2022г. е както следва :

През 2021 г структурата е била следната:

Част от ръководителите на звена са със средно специално образование. Поради недостига се ползват услугите на пенсионирани служители. Една от причините е ниската заплата в дружеството, а следваща не по-маловажна е липсата на квалифицирани кадри на пазара на труда.

През изтеклия период продължи прилагането на социална политика насочена към осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

В изпълнение на социалната програма на дружеството, през 2022 г. са осигурени единократни помощи за тежки случаи на двама дълго боледуващи работници и служители в размер на 1 420 лева. През периода са изплатени обезщетения при пенсиониране в размер на 11 709 лева, като през 2021 г сумата е възлизала 55 065 лева. Отпуснати са и 710 лева за единократни помощи на пенсионирани основание чл. 31.5 от КТД.

В съответствие с нормативните изисквания, през 2022 г са застраховани от риска Трудова злополука работещите в участък „Леярен“ и „Ковашко пресов“, като наред с това с доброволна застраховка от риска Злополука и заболяване са застраховани и всички работници и служители на дружеството. Осигурени са и нормативно необходимите работни места за трудоустроени. Същите мерки са предвидени и за 2023 г.

9. Научно-технически прогрес и инвестиции

През 2022 год. се реализирани следните инвестиции от предвидените в Бизнес плана:

1. Продължава съвместната работа по системите за дистанционно отчитане с радиосигнал на фирма Жиниърс ООД, като се предлагат и двата варианта – модули, които получават сигнал от червяка и такива, които получават сигнал от рид-контакт 1 000 лв.
2. За нормативната осигуреност на дейността е извършено:
- 2.1. Подгответи и проведени са надзорен одит на системата за управление на качеството СУК / ISO 9001:2015 и пресертификационен одит системата за управление на околната среда СУОС / ISO 14001:2015 в СУКОС 2 630 лв.
- 2.2. Подгответи и проведен на място от Словашкият метрологичен институт е надзорен одит на системата за качество съгласно Директива 2014/32/EС – Модул Д (цялото плащане предстои) 7 000 лв.
- 2.3. Извършена е надзорна проверка от РИОСВ и са направени предписания, но като цяло няма констатирани нарушения 7 000 лв.
- 2.4. Извършена е надзорна проверка на двете лаборатории ИЛ и ЛПРГ от ДАМТН. Няма констатирани несъответствия.
- 2.5. Подгответи и подадени са документи за преоправомощаване на ЛПРГ 350 лв.
3. Ремонт на оборудване:
- 3.1. Ремонт на инсталациите в ИЛ:
- инсталация за топла вода- подмяна и ремонт на кран Ф100 и възвратен клапан Ф 150;
  - инсталация за оборотна вода и налягане- ремонт на помпа за осигуряване на налягането към стендовете, ремонт на помпата за изпитване на 16 атмосфери (на плътност), ремонт на тек от цистерните за оборотна вода и подмята на възвратен клапан и пресостат;
  - сменен е спирателен кран в "ИЛ" за водомери;
  - смянен с пресостат на помпа за поддържане налягането към стендовете и пресостат на помпа за изпитване на плътност в "ИЛ" за водомери
- 2 000 лв.
- 3.2. Извършени са ремонт и профилактика в у-к Леярна:
- в следствие високата температура и тежък режим на работа – два пъти ремонт и подмяна на термодвойка за контрол на процеса на индукционна пещ за топене на месинг;
  - за гарантиране безпроблемната работа е извършена профилактика на индукционна електрическа пещ.
  - извършен преглед и профилактика на машина за формоване и изпиchanе на сърца
- 1 100 лв.
- 200 лв.
- 3.3. В Инструментален у-к е извършен е ремонт на следяща електронна индикация на КБМ
- 3.4. В механичен у-к е извършено:
- ремонт на дробометна машина;
  - ремонт агрегатна машина за пробиване на шийките на водомери, L110, L130
  - ремонт машина СП 586 за обработка тела за водомери 7 и 12 куб.
  - ремонт платка за обороти на шпиндел на СТ 161.
  - ремонт затягащо устройство СР 631
- 970 лв.
- 3.5. Ремонти в у-к Пластмаси:
- ремонт и смяна на хидравлична помпа на ръчна преса за пластмаса;
  - смяна терморегулатор и термодвойка на шприц машина за пластмаса;
  - смяна на хидравлични маркучи на ръчна преса за пластмаса;
  - ремонт на хидравличен цилиндър на шприц машина за пластмаса;
- ремонт захранващ блок на шприцгуст малпина в участък "Пластмаси"
- 1 000 лв.
- 3.6. Смяна пневматичен разпределител на машина за печтане на ролки в у-к Монтажен
- 150 лв.
- 3.7. Извършване преглед и техническо обслужване на винтов компресор съгласно нормативни изисквания
- 3 000 лв.
- 3.8. За намаляване разхода на електроенергия е закупен и поставен малък компресор в участък "Бояджийно"
- 400 лв.

4. Подобряване на състоянието на сградите и условията на работа:

- 4.1. Извършен е ремонтът на покрив на прилежаща към административната сграда пристройка 8 328 лв.
- 4.2. Ремонт осветление на подстанция "Администрация" 50 лв.
- 4.3. Преместване и изграждане на склад за работещи шприцформи и разчистване на нефункциониращо помещение (бивш пластмасов цех) 350 лв.
- 4.4. Извършен технически преглед от РО ИДТН Югозападен район гр. Благоевград на промишлена газова инсталация 100 лв.
- 4.5. Извършено измерване на изкуствено осветление на работната среда и измерване на защитно заземяване на електрически уредби до 1000V 300 лв.
- 4.6. За предотвратяване на наводняването в производствените помещения от шахтите е започнат частичен ремонт водосточни тръби от покрива 100 лв.

5. За поддръжка на производството:

- 5.1. Извършен е ремонт на шприцформи за зъбни колела (за ръчни преси) и за долнна основа на сух ролков брояч за вод. BMJ 6,3;10; 16 500 лв.

5.2. Изработени са:- шприцформи за кръстачки за клапи за комбинирани водомерни възли Ф50 и Ф65 и шприцформи за редукциращи втулки на тела на волтманови водомер от Ф100 на Ф80 и на Ф65 на Ф50 , като така след изпитание ще бъдат заменени детайли от месинг, което ще намали себестойността на тези детайли и на цялото изделие. Изработени са шприцформи за муфите за байпасна връзка за КВВ 30/5 и КВВ 20/3, с което се намалява използването на месинг и се намалява себестойността. Изработена е шприцформа за уплътнител за водомер дълго тяло и Ф50, тъй като доставчикът не работи.

За гарантиране на сигнала на радиомодулите и степента на защита чрез употреба на прозрачна основа, е изработена нова вложка, осигуряваща по-ниско положение на платката и по-сигурен сигнал 4 500 лв.

5.3. За осигуряване на работата на леяната е направен преглед, ремонт и почистване на всички кошки и сърцеви кутии. 400 лв.

Планираните инвестиции за 2022 г. по дейности, размер и източник на финансиране са както следва:

№ по ред	Дейност	Стойност на инвестиции в лева		Финансиране
		План	Отчет	
1	Нови разработки	2 000	1 000	Собствени
2	Разходи за одити и предписания	21 500	9 980	Собствени
3	Ремонт на оборудване	50 000	8 820	Собствени
4	Ремонт на сгради и съоръжения, включително ИЛ	12 000	9 228	Собствени
5	Поддържане на инструменти	10 000	5 400	Собствени
Общо инвестиции за 2022 год.:		95 500	34 428	

като от общо планираните инвестиции за 2022 г. са изпълнени по дейности, размер и източник на финансиране в общ размер на 34 428 лева.

10. Маркетинг, реклама и участия в обществени поръчки

В условията на силна конкуренция на вътрешния пазар е необходимо присъствие на фирмата във всички форуми, отнасящи се до представяне и запознаване с новости в областта на

измерването на вода, обучение на специалисти от В и К операторите за поддръжка и ремонт на водомери, рекламиране на възможности за кооперация, услуги и други дейност в дружеството.

Дружеството е член на БСК, БТПП, БАВ и БКМ от които получава информация за провеждани форуми в областта на машиностроенето и изложения и панаира.

От началото на годината са обявени двадесет и един търга: тринаесет за доставка на водомери, три търга за доставка на резервни части, един за извършване на ремонт и четири за метрологична проверка.

Условията в търговете за доставка на водомери на В и К операторите във Враца, Силистра, Видин, Сливен, ЕВН-България Топлофикация (2 търга), Троян, Ямбол, Търговище, София, Ловеч, Бургас и Варна са формулирани по начин, изключващ участието на Беласица АД чрез изисквания, които реално не се прилагат (твърде висок клас на точност R и високо работно налягане), включени в една ОП бутални, електронни, ултразвукови или магнитоиндуктивни водомери, $DN \geq 100$, модули за сухи и полусухи, волтманов вод. с фл. присъединяване DN 40.

В търговете за резервни части на В и К операторите в Русе, Ямбол и Монтана ще ни представява Хидроконтрол ООД.

Приключени са търговете за ремонт на В и К оператора в Търговище и за доставка на резервни части на В и К операторите в Русе, Ямбол и Монтана, където печели Хидроконтрол ООД. Основната информация за обявените през 2022 год, обществени поръчки е представена в долната таблица:

№	Възложител	Предмет	Стойност	Дата на подаване на документите	Резултат/цени	Условия за участие
1	ВиК Враца 00330-2022-0001	ОП № 1 - „Доставка на водомери и компоненти за свързване към системи за дистанционно отчитане“ (+магнитоиндуктивни) и ОП № 2 - „Доставка на дист. логери с телеметрия“.	665 000	07 фев 2022	ОП1 Акварор	ОП1: механични и магнитоиндуктивни, ЕДНОСТРУЙНИ с $R \geq 200$, МНОГОСТРУЙНИ ПОЛУСУХИ с $R \geq 160$, ВОЛТМАНОВИ $DN150$ с $Q_3 \geq 450$; $DN200$ с $Q_3 \geq 750$; $DN250$ с $Q_3 \geq 1200$; $DN300$ с $Q_3 \geq 1400 m^3/h$, КОМБИНИРАНИ с различни Q_1 и Q_3 Корпусът на комбинирания водомер да бъде компактен, Радио модули за директен и индиректен монтаж за водомери тип „сухи“, и „полусухи“, видове
2	„ВиК“ ООД Търговище, 00856-2022-0002	Извършване на ремонт на всички групи водомери за студена вода $Q_{max} 3m^3/h$ - $500m^3/h$, включително комбинирани	650 000	15 фев 2022	Хидроконтрол	
3	„Водоснабдяване и канализация“ ООД - гр. Силистра 00513-2022-0003	ОП№ 1: Доставка на едноструйни сухи, коаксиални (бутални), многоструйни и волтманови водомери за студена питейна вода с прогнозна стойност - 180 000 лв. без ДДС ОП№ 2: Доставка на ултразвукови водомери с изграден радиомодул и спирателен кран с прогнозна стойност - 19 000 лв. без ДДС	199 000	28 фев 2022	Участници: Акварор, Жози 2009, БрунатаООД	ОП1: механични и бутални вод., $R \geq 160$, многоструйни- разлика в дължините, волтманови до $DN200$
4	„Водоснабдяване и канализация“ ООД - гр. Русе, 00688-2022-0007	резервни части за водомери за студена питейна вода, производство на „Бяла сица“ АД - гр. Петрич, за нуждите на	70 000	28 фев 2022	Хидроконтрол	Участваме с Хидроконтрол
5	ВиК Видин ЕООД 00974-2022-0003	ОП1 - Доставка на едноструйни, многоструйни водомери и компоненти за дистанционно отчитане ОП2 Доставка на волтманови и комбинирани водомери ОП 3 Доставка на електронни ултразвукови водомери ОП4 Доставка на коаксиални водомери	60 000	11 мар 2022	ОП1 Акварор ОП2 Акварор	ОП1:едноструйни Максималното вътрешно налягане, най-малко 16 bar, многоструйни R $Q_3/Q_1 \geq 80$ Н, всички дължини, Радио модул WMBUS 868 MHz, Wireless M-Bus адаптер
6	„В и К - Сливен“ ООД, 01075-2022-0003	водомери за питейна вода от $\frac{1}{2}$ ", $Dy=15$ mm до $DN 200$, радио модули за дистанционно отчитане на водомери, устройства за измерване на потока и регистратори на данни,	2 000 000	26 април 2022	Хидроконтрол	В един ОП: механични, волтманови $DN 200$, комбинирани $DN 150$, аксиални, електронни

		Комбиниран водомер с фланшово приседняване DN 80 до DN 150, Електронен комбиниран водомер, Ултразвуков водомер, Предавателен модул с радиосигнал				комбинирани, спектролини
7	Водоснабдяване и канализация" ЕООД - гр. Ямбол. 00176-2022-0003	Резервни части за водомери за студена листова вода: 5 тз/л Мокър бояч, Комбиниран бронч, 10 тз/л Мокър стрепкови бояч и Мокър комбиниран бронч, 10тз/л и 12тз/л Сук Ролков бояч студена вода.	69 000	11 април 2022	Хидроконтрол	Участие в Хидроконтрол
8	"ВИК" ООД, гр. Монтана 00567-2022-0006	ОП1 - „Доставка на резервни части за водомери Българско производство“. ОП2 - „Доставка на резервни части за водомери производство на "SENSUS" - Германия“.	70 000	13 април 2022	ОП1 Хидроконтрол ОП2 Акварор	ОП1.Участие в Хидроконтрол
9	ВИК" ЕАД - Бургас. 00571-2022-0007	Метрологична проверка на всички групи водомери, - водомери от одобрен тип с максимален дебит от Qmax 3м3/ч. до Qmax 800 м3/ч. (за водомери с DN = / >250 mm.) и/или аналогични за водомерите от сценаро съответствие с разход от Q3 =2,5м3/ч до Q3 = 640 м3/ч (за водомери с DN = />250 mm.)	70 000	11 април 2022	Артест Хидрогруп	Нямаме право
10	ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ ЕАД 00129-2022-0012	Събиране на оферти с облата: Доставка на водомери за топла вода за дистанционно отчитане, тип Q3 2,5 m³/h - Централна система (ZFA Fröschl) - специализиран софтуер за отчитане и съхраняване на данни. Концентратор за събиране и предаване на данни - устройство, кое то осъществява връзка между Receiver M-Bus и централна система -. ZFA Fröschl. Модел на концентратора на данни IZAR Center Memory. - Радиоприемник за отчитане на данни - устройство за връзка между концентрататора и измервателните уреди (топломери и водомери) - модел IZAR Receiver M-Bus. - Измервателни уреди - топломери и водомери с вграден радио модул или M-Bus изход.	69 990	26 април 2022		Специфични изисквания
11	„В и К - Стенето" ЕООД, гр. Троян" 00655-2022-0001	.Доставка на водомери за студена вода с импулсен изход - сухи водомери разбояни DN15 Q3=2,5 m³/h и DN20 Q3=4,0 m³/h, полусуши/мокри водомери разбояни DN25 - DN 50 с Q3=6,3-25 m³/h, коаксиални водомери за шахти Q3=2,5 m³/h, волтманови водомери DN50 - DN200 и импулсни изводи/четди	250 000	30 юни 2022 24 месеца	ЕН ЕМ ДЖИ Интерпрета- ция ООД-	Едноструйни работно налягане 16 bar, хоризонтален R≥100 и вертикален R≥63, температура на водата До +50 °C , Многоструйни полусуши/мокри работно налягане 16 bar, хоризонтален R≥160. Часовниковия механически да е капсулован, различни дължини, коаксиални, Волтманови суши водомери с фланшово приседняване (DN 50 - DN 200 работно налягане 16 bar, хоризонтален R≥160,
12	EVN-България Топлофикация 00129-2022-0016	1: Топломер ултразвуков апартаментен, с M-bus модул за комуникация; 2: Топломер ултразвуков апартаментен, с радио модул за комуникация; 3: Водомер електронен, апартаментен, за топла вода, Q3 2,5 m³/h, LCD, с M-bus модул за комуникация; 4: Водомер апартаментен за топла вода, Q3 2,5 m³/h, механичен, с M-bus модул за комуникация; 5: Водомер електронен, апартаментен за топла вода, Q3 2,5 m³/h, LCD, с радио модул за комуникация; 6: Водомер апартаментен за топла вода, Q3 2,5 m³/h, механичен, с радио модул за комуникация; 7: Концентратор за отчитане и съхраняване на данни; 8: Ресивър Радио 868 MHz / M-bus; 9: GSM модем за концентратори на данни.	791 200	12 август 2022		Система за дистанционно отчитане на измервателни уреди ZFA Fröschl, ОП6 и 7: единоструйни макс.раб.налягане 16 Atm, Max. допустима загуба на налягане при Q3 bar 0,25, Единични и Data Optical Interface съгласно IEC 62056-21 (DIN EN 61107), за локален обмен на данни посредством оптична глава

13	"Водоснабдяване и канализация" ЕООД Ямбол" гр. 00176-2022-0010	1 Доставка на едноструйни водомери за студена вода с монтажни комплектации 2 Доставка на едноструйни водомери за студена вода с монтажни комплектации 3 Доставка на едноструйни водомери за студена вода с монтажни комплектации 4 Доставка на многоструйни водомери за студена вода с монтажни комплектации 5 Доставка на многоструйни водомери за студена вода с монтажни комплектации 6 Доставка на многоструйни водомери за студена вода с монтажни комплектации 7 Доставка на комбинирани водомери за студена вода с монтажни комплектации 8 Доставка на магнитно индукционни водомери	193 000	01 април 2022	ОП1,2,4,5,6,7, 8-Акварор ОП3 Красимир Йорданов	-Възможност за LORAWAN модул, - Волтманов вод. с фил. присъединяване DN 40, - Волтманов вод. с фил. присъединяване DN 150, - Волтманов вод. с фил. присъединяване DN 200
14	"Водоснабдяване и канализация" ООД - гр. Търговище" 008 56-2022-0009	Водомери за питейна вода, водомерни шахти с монтирани водомери за питейна вода с възможност за дистанционно отчитане с радиосигнал и устройства за измерване на потока,	800 000	02 април 2022	ХИДРОИНС ТАЛ	Аксесиални вод. Q3=2,5;4 Волтманови DN 125, 150, 200 Електронни вод., вод.шахти, устройства за поток
15	"Водоснабдяване и канализация" ЕООД София, 00796-2022-0005	ОП № 1: едноструйни, многоструйни и волтманови водомери с опция за монтаж на комплектации за дистанционно отчитане" ОП № 2: комбинирани водомери" ОП № 3 - ултразвукови, фланцови водомери" и ОП № 4 - "ултразвукови разходометри".	780 000	15 април 2022		За ОП1-Юдас на точност - R≥100 Обхват на работното шиягане до 16 бар Дължините на многоструйните вод. Волтманови R≥80 до 400 м3/ч, дължините
16	ВИК Ловеч 00991-2022-0013	едноструйни водомери, многоструйни водомери, волтманови водомери и четец /сензор/ за волтмановите водомери с импулсен изход.	67 000	12 април 2022		Многостру.вод.- Rh≥80 , Rv ≥ 50, PN 16 bar, дължините Волтманови вод. PN 16 bar / H-V; Rh≥100, до DN 300
17	"ВИК" ЕАД гр. Бургас 00571-2022-0014	ОП 1 -водомери за електронно и дистанционно отчитане с DN от 15мм - 300мм и Q3 от 2,5 м3/ч - 1000 м3/ч.; ОП1а 2 -комбинирани водомери с DN от 50мм - 150мм и Q3 от 25м3/ч- 250м3/ч.; ОП3 -електронни ултразвукови водомери с DN от 15мм - 100 мм и Q3 от 1.6м3/ч- 100 м3/ч.	6 000 000	12 септември 2022		ОП1-обхвата DN от 15мм - 300мм и Q3 от 2,5 м3/ч - 1000 м3/ч; ОП2- DN от 50мм - 150мм и Q3 от 25м3/ч- 250м3/ч;
18	"ВИК" ООД - Русе 00688-2022-0020	метрологична проверка за точност след ремонт и последваща метрологична проверка за точност на водомери за студена вода, с клас на точност А, В и С и максимален разход от 3 до 750 м3/ч	110 000	12 септември 2022		Нямаме право на последваща
19	ВИК Ямбол 00176-2022-0012	периодична проверка на водомери за точност и проверка на водомери за точност след ремонт	69 000	05 септември 2022		
20	Водоснабдяване и канализация - Варна" ООД- 00606-2022-0043	водомери за питейна вода- аксиални,DN200, електронни, ултразвукови , радиомодули за дистанционно отчитане на водомери, водомерни шахти с монтирани водомери за питейна вода с възможност за дистанционно отчитане с радиосигнал, устройства за измерване на потока тип сонда и регистратори на данни	4 500 000	25 октомври 2022 - за 24 месеца		Изискване минимално трайност минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката - 4 500 000 (четири милиона и петстотин хиляди) лв. без ДДС, -аксиални,DN200, електронни, ултразвукови -шахти -устройства за измерване на потока
21	Национална съл. компания ЕАД 00026-2022-0199	Метрологична проверка и ремонт на водомери, монтирани на тръбни кладенци на площадка Белене и база АЕР" Метрологична проверка на водомер ВКМСВ-20 Метрологична проверка на водомер ВТСВ-150 Метрологична проверка на водомер ВІСТВ-5 Издаване на протокол за извършена метрологична проверка Ремонт на водомер ВКМСВ-20 и издаване на протокол	3 212	20 декември 2022		Нямаме право на последваща метрологична проверка

		Ремонт на водомер ВТСВ-150 и издаване на протокол				
--	--	--	--	--	--	--

11. Рискови фактори

Политически рисък

Политическият рисък отразява влиянието на политическите процеси в страната върху стопанския и инвестиционния процес и по-конкретно върху възвращаемостта на инвестициите. Степента на политическия рисък се определя с вероятността от неблагоприятни промени в икономическата политика или законодателни промени, влияещи неблагоприятно на стопанския и инвестиционния климат в страната.

Постигнатата политическа стабилност и въвеждането на валутен борд в страната значително намалиха влиянието на политическия рисък и след проведените непопулярни мерки свързани с провеждането на структурната реформа се наблюдава промяна в пазарната ориентация на страната ни.

Във връзка с членството на Р. България в Европейския съюз националното законодателство се синхронизира с европейските стандарти.

Макроикономически рисък

Свързан е с общото икономическо състояние на страната и условията за бизнес. Значение имат фазата на икономическия цикъл, инфляцията, лихвените проценти, търговското и данъчното законодателство в т. ч. данъчната политика на правителството, равнището на брутния вътрешен продукт, темповете на растеж, инвестициите, валутните курсове, външнотърговския и платежният баланс, безработицата и т. н. Когато икономиката се намира в рецесия, спада равнището на брутния вътрешен продукт (производството) и инвестициите. В същото време се увеличава безработицата. Това неминуемо се отразява върху обема на продажбите, както на потребителски, така и на инвестиционни стоки. И разбира се обратното, когато икономиката се намира в подем, увеличава се равнището на брутния вътрешен продукт (производството) и инвестициите, наблюдава се намаляване на безработицата и повишаване на покупателната способност, което се отразява положително на обема на продажбите. В момента икономиката в България е в подем, в частност в строителния сектор, което се очаква да се отрази положително чрез увеличаване обема на продажбите от дружеството.

Валутен рисък

Валутният рисък е свързан с възможността приходите от дружеството да бъдат повлияни от промените на валутния курс на лева към други валути. В страна като България, нестабилността на лева може да предизвика икономическа нестабилност. Фиксирането на лева към единната европейска валута доведе до ограничаване на колебанията в курса на лева към наложените като основни чужди валути.

В дейността на Беласица АД като цяло засега не съществува валутен рисък, тъй като продажбите и доставяните сировини и материали се извършват основно в евро или лева. Изключение са доставките на материали от Китай, които се извършват в щат долари, но тези доставки се планират дългосрочно и се извършват веднъж в годината, което прави риска предвидим. Усилията на ръководството на дружеството са насочени към промяна на ценовата ни политика, а от там и към намаляване на валутния рисък.

Инфлационен рисък

Инфлационният рисък се свързва с възможността инфляцията в страната да повлияе върху възвращаемостта на инвестициите.

До въвеждането на валутен борд в страната ни, инфлационният рисък имаше голямо влияние върху дейността на стопанските предприятия. След въвеждането на стабилизационна програма, валутен борд и фиксирането на лева към единната европейска валута, инфляцията като цяло намаля и това улесни прогнозирането на краткосрочните бъдещи резултати.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища при които Беласица АД финансира своята дейност, да се повишат и в резултат неговите приходи на дружеството да намалеят.

Този риск може да бъде управляван посредством използване на различни източници за финансиране (търговски заеми, вътрешно- фирмени задължения, банкови кредити и др.). Дружеството не ползва заемен капитал, поради което лихвеният риск е минимизиран.

Секторен риск

Поражда се от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци, агресивността на мениджмънта, силната конкуренция на външни и вътрешни производители и др.

По отношение на дейността на Беласица АД секторният риск е увеличен тъй като, независимо, че е единственият български производител на водомери, с всяка изминалата година се изостря конкурентната борба на пазара на водомери. Наред с традиционните европейски производители на пазара все по-активно през последните няколко години се намесват фирми от трети страни, предимно от Азия.

Фирмен риск

Фирменият риск е свързан с естеството на дейност на дружеството, като за всяко дружество е важно да се възвърнат направените инвестиции.

Основният фирмени риски за Беласица АД е свързан с възможни различия в търсенето и предлагането на нашата продукция, в предпочтенията на потребителите или в резултат на засилена конкуренция. Така рисът може да окаже отрицателно въздействие върху продажбите и съответно върху приходите на дружеството. Чрез анализ на основните фактори влияещи върху получаваните приходи дружеството може да намали влиянието на риска. Фирменият риск обединява бизнес риска и финансовият риск.

Бизнес риск

Бизнес рисът се определя от спецификата на продукцията на дружеството. Това е несигурността за получаване на приходи съответстващи на начина на производство.

За произвежданата от Беласица АД продукция и предлаганите услуги, търсенето е обусловено главно от показателите цена – качество и добрата информираност на потребителите.

Финансов риск

Финансовият риск представлява несигурност за инвеститорите в случаите когато фирмата използва привлечени или заемни средства.

Чрез показателите за финансова автономност и финансова задължност се отчита съотношението между собствени и привлечени средства. Високите стойности на коефициента за автономност и ниските стойности на коефициента на финансова задължност са добра гаранция за инвеститорите и за самите собственици.

Показателите за дела на капитала, получен чрез заеми определят каква част от общия капитал представляват привлечените средства. Колкото делът на задълженията спрямо собствения капитал е по-голям толкова е по-голям и финансовият риск.

Приемливата или нормална степен на финансния риск зависи и от бизнес риска. Ако бизнес рисът е малък за дружеството то инвеститорите може да поемат по-голям финансов риск и обратно.

12. Стратегия за развитие

И през 2023 год. се очаква дружеството да продължи да работи в условията на засилена конкуренция от страна на доставчици на водомери от други страни и продължаваща криза в сферата, с която е свързано производството на нашето дружество.

Дружеството има разработена бизнес-програма и планира да реализира приходи от дейността на вътрешния и външен пазар в размер на 1 107 хил. лв.

Основната дейност ще продължи да бъде производство на гамата водомери за битови и промишлени нужди, разширени с нови модерни типове на базата на собствени разработки и чужди разработки, особено на системите за предаване на данните на разстояние.

Разширяването на производството на водомерите с импулсен изход и предаването на данните с радиосигнал ще даде възможност за конкурентносоловособност на вътрешния и международен пазар, с по-висока ефективност в ценово отношение.

Основната на бъдещата работа ще бъдат действията по намаляване на разходите и повишаване на ефективността на производството.

Също така ще се работи по оптимизиране на изработваните нестандартни инструменти за щамповка, лесен и шприцване с цел намаляване разхода на материал.

Ще бъдат направени инвестиции на общо стойност 104 хил. лв., като основно средствата ще бъдат насочени към усвояване на нови продукти от серията водомери и модернизиране на отделни производства.

Ще бъде направен пълен преглед на оптимизирането на производствения щат като се съвместяват възможни дейности.

Ще се внедрат нови методи за реализация на произвежданата продукция чрез оптимизиране на дистрибуторската мрежа, директно излизане на вътрешния и външен пазар, по-пълно участие в търговете за доставка на водомери и резервни части за тях.

13. Други оповестявания

13.1. Заведени съдебни дела от и срещу дружеството и условни активи и пасиви

Срещу Беласица АД няма предвидени правни претенции и дружеството не е страна по правен спор и няма вече уредени правни спорове през 2022 г.

Беласица АД има вземания от дължници по изпълнителен лист от Орхидея-сем. Георгиеви – Велин Георгиев ЕТ по изп. лист от 15.02.2017 г. вземането е в размер на 20 697,60 лв., отделно лихвата и разносите. Образувано е изп. дело, но дължникът няма имущество. Дължникът поддържа дейността на дружеството в търговския регистър. Няма вероятност за събиране на вземането – през 2014 г. задълженията на дружеството са били 3 335 000 лв., а от 2015 г. не се публикуват ГФО. Вземането е несъбирамо и с изтекла 5 годишна давност, поради което е отписано от баланса.

С изпълнителен лист №1007 от 09.12.2022 г. от Районен съд – Перник, с който Водоснабдяване и канализация ООД, гр. Перник е осъдено да плати на Беласица АД, гр. Петрич дължми суми по Договор ОП-44 от 15.04.2020 г. След извършените плащания от Водоснабдяване и канализация ООД, дружеството продължава да дължи на Беласица АД по изпълнителния лист, както следва:

- Гаранция по Договор ОП-44 от 15.04.2020 г. – 546,97 лв.
- Законна лихва върху главницата по дълга в размер на 16 777,57 лв. от датата на

завеждане на иска 23.06.2022 г. до окончателното плащане;

- Сумата 2 856,60 лв. – законна лихва от която:

= 2 493,08 лв. по фактура №600000085/16.04.2020 г. на стойност 11 934,00 лв., считано от 16.05.2020 г. до датата на завеждане на исковата молба;

= 307,22 лв. по фактура №600000086/16.04.2020 г. на стойност 1 440,00 лв., считано от 30.04.2020 г. до датата на завеждане на исковата молба;

= 56,30 лв. върху гаранцията от 546,97 лв., считано от 23.04.2021 г. до датата на завеждане на исковата молба;

= Разноски по делото – 1707,00 лв. и 5,00 лв. такса за издаване на изпълнителен лист. Изплатена е локана за доброволно изпълнение.

13.2. Оценка на принципа –предположение за действащо предприятие

Оценили сме потенциалния ефект за принципа-предположение за действащо предприятие и сме констатирали че:

- няма индикации за значително повлияване на принципа-предположение за действащо предприятие;
  - от съществените събития след датата на съставяне на годишния финансов отчет предприятието е непряко (косвено) засегнато и ефекта е значителен т.е. ефекта се счита за съществен -има значителни несигурности, колебания в цените на стоките, цените на енергията, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др.
  - В оценката на действащото предприятие за финансовата година, приключила на 31 декември 2022 г. са включени настоящите и/или потенциални преки и/или косвени ефекти от конфликта между Украйна и Русия.
- В оценката са включени следните въпроси:
- Предприятието не разчита на финансиране от кредитни институции или предприятия-майки или други свързани лица, засегнати от събитията;
  - Предприятието не разчита на финансиране с договори и зависи/не зависи от гарантии, които са предоставени от компания-майка или други свързани лица, значително засегнати от събитията;
  - Няма загуба на значителна клиентска база и намаляване на търсенето на продукти и поръчки от клиентите;
  - Няма загуба на значителни и ключови доставчици и значително намаляване на доставките;
  - Предприятието не разчита на засегнати инвестиции в дългови и дялови ценни книжа като източник на ликвидност;
  - Към момента е налице приложимост на принципа-предположение за действащо предприятие.

13.3. Общи европейски приоритети за прилагане на нефинансови декларации и в другите съображения, свързани с Алтернативни показатели за финансови резултати (АПФР) за 2022

13.3.1. Нахлуването на Русия в Украйна

Руската инвазия в Украйна, която започна в края на февруари 2022 г. е особено важно събитие, което оказва влияние на множество политически, социални и икономически последици, не само за държавите в конфликта, но и за страните в целия свят. В следствие на това, нормалните търговски отношения с двете засегнати страни са силно нарушени. Европейският съюз и много държави по света наложиха на Русия редица икономически санкции. Извънредната ситуация, свързана с войната има характер на некоригиращо събитие, настъпило през отчетният период, с трудно предвидими последици, като разрастване на воения конфликт и породените от това хуманитарна криза, енергийна криза, кумулативно нарастваща инфлация, които вероятно ще окажат влияние върху дейността на дружеството през 2023 г. и в обозрим период. При оценката на принципа-предположение за действащо предприятие ръководството е взело предвид доколкото е възможно, извънредната ситуация свързана с войната като трудно предвидимо събитие, с изключителна важност в обозримо бъдеще.

На този етап не са идентифицирани:

- непосредствени събития и условия, които имат преки ефекти върху определени позиции от финансовия отчет;

- области от бизнеса, свързани с Русия и Украйна;

- идентифицирани са, но е трудно да бъдат оценени очаквани непреки ефекти - цени на суровини и други ресурси, инфлация, трудови ресурси, доставки и др. подобни;

Ръководството на дружеството потвърждава, че е предприело мерки за справяне в извънредната ситуация и смягчаване на негативния ефект върху дейността в рамките на възможностите си, а именно:

- мерки за оптимизиране на разходите;
- диверсификация на приходите;
- получаване на компенсации от държавата във връзка с енергийната криза и инфлационния натиск;
- оптимизиране структурата на основните бизнес сегменти; запазване на кадровия потенциал;

Ръководството на дружеството потвърждава, че поради непредсказуемата динамика на войната, на този етап практически е изключително трудно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект от нея.

Ръководството на дружеството потвърждава по отношение на бъдещото съществуване на дружеството, че то ще продължи да работи като действащо предприятие. Поради това, активите и пасивите на дружеството са отразени в отчета при прилагане на принципа на действащо предприятие и финансовият отчет е изгoten на основата на презумпцията за действащо предприятие.

13.3.2. Макроикономическа среда

През последните години в страната влияние оказва световната финансова и кредитна криза, която постепенно ескалира и на практика прерасна във всеобхватна икономическа и пазарна криза. Тя дава своите отражения във всички сектори и отрасли, чрез забавяне на икономическия растеж, намаляване на приходите и сериозни проблеми в ликвидността. Това създава предпоставки дружеството да продължи своята дейност в една трудна икономическа обстановка.

Българската народна банка отчита влошаване на международната конюнктура на България в края на 2022 година. За съжаление последиците от пандемията от Covid-19, въпреки отпадането на мерките, въведени от правителството за справяне с болестта, процесите предизвикани от войната в Украйна, нарушенни снабдителни вериги, енергийна несигурност и двуцифренна инфлация доведоха (ако и във всички други страни) до ограничаване на растежа през 2022 г. БНБ отчита забавен ръст на българската икономика през 2022 година от 3,4%. БНБ (БНБ, Макроикономическа прогноза декември 2022) очаква забавянето на икономическия растеж да продължи и през 2023 година и да достигне едва 0,4% ръст през годината. Отрицателните влияния върху европейската икономика се прехвърлят изцяло върху българската. Освен това, засиленото вътрешно търсене, относително слабите фискални мерки доведоха до засилване на отрицателните процеси в страната. Възстановяване на икономическия растеж до 3,4% се очаква едва през 2024 година, когато се очаква и възстановяването на европейските пазари за български стоки и услуги. След рекордната инфлация от 16,7% за 2022 г., инфлацията се очаква да намалее до 4,2% в края на 2023 г. и 3,3% в края на 2024 г. Средно за 2023 година инфлацията се очаква да възлиза на 7%. Рисковете пред развитието на българската икономика през 2023 г., според БНБ, са:

- Ескалиране на военния конфликт в Украйна;
- Отлагане на изпълнението на инвестиционните проекти;
- Забавен темп на усвояване на средства по европейските програми;
- Забавено изпълнение на Националния план за възстановяване;
- По-висока от очакваната инфлация, вследствие на продължително задържане на високите цени на енергоизточниците.

Докладът за дейността е приет на заседание на Съвета на директорите съгласно протокол № 1/31.03.2023 год.

За съвета на директорите,
изпълнителен член:

(Сергей Н.Ревайски)

